

הכנסת
מרכז המחקר והמידע

כ"ח בתשרי תשע"ו

11 באוקטובר 2015

לכבוד

חברת הכנסת עאידה תומא סלימאן

יושבת-ראש הוועדה לקידום מעמד האישה ולשוויון מגדרי

כאן

הנדון: התוכנית הבין-משרדית לטיפול בצעירות ונשים במעגל הזנות – עדכון ומעקב

לקראת דיון בוועדה לקידום מעמד האישה ולשוויון מגדרי בנושא "סקירה על מצב הזנות וסחר בנשים בישראל" מובאים רקע ונתונים בנושא התוכנית הבין-משרדית לטיפול בצעירות ונשים במעגל הזנות. יצוין כי מסמך זה הוא עדכון של מסמך של מרכז המחקר והמידע של הכנסת בנושא משנת 2013.¹

קשה לאמוד את מספרן של הנשים העוסקות בזנות בישראל שכן לא קיים רישום מסוג זה. ההנחה הרווחת היא שרוב התופעה נסתרת, משום שנשים ונערות נוהגות להסתיר את עיסוקן בזנות.² **בהסתמך על נתוני המשטרה ועמותת "עלם" ההערכה היא ש-10,000 נשים, צעירות ונערות עוסקות בזנות.**³ יצוין כי במאי 2010 נמסר למרכז המחקר והמידע של הכנסת כי משרד הרווחה והשירותים החברתיים (להלן-משרד הרווחה) נערך לביצוע מחקר למדידת התופעה ולמיפוי היבטיה העיקריים.⁴ **מתשובת משרד הרווחה על פניית מרכז המחקר והמידע עולה כי שלב איסוף הנתונים על תופעת הזנות בישראל ומאפייניה הסתיים, והממצאים עתידים להתפרסם עד סוף שנת 2015.**⁵ בהקשר זה יצוין כי בדצמבר 2014 הוצג בישיבה של ועדת המשנה למאבק בסחר בנשים ובזנות השלב הראשוני של המחקר האמור ובו סקר עמדות הציבור בנושא.⁶

מחקרים מלמדים כי רוב הנשים העוסקות בזנות מתחילות לעסוק בזנות בגיל ההתבגרות ואף מתחת לגיל ההסכמה לקיום יחסי מין על-פי החוק, ורובן מגיעות לזנות עקב פגיעה מינית בילדות. כמו כן, הנשים העוסקות בזנות חשופות במידה רבה לאלימות מינית, פיזית ומילולית, לסיבוכים בריאותיים ולפגיעה

¹ שלי מזרחי, התוכנית הבין-משרדית לטיפול בצעירות ונשים במעגל הזנות, מרכז המחקר והמידע של הכנסת, 23 ביולי 2013. שם.

² משרד הרווחה והשירותים החברתיים, סקירת השירותים החברתיים 2011, חלק ג', יחידים בעלי אפיונים מיוחדים, אוקטובר 2012.

³ מריה רבינוביץ, התמכרויות לחומרים פסיכו-אקטיביים בקרב נשים קורבנות זנות, מרכז המחקר והמידע של הכנסת, 16 במאי 2010.

⁴ ענת שגב, מרכזת הקשר כנסת-ממשלה במשרד הרווחה והשירותים החברתיים, דוא"ל, 11 באוקטובר 2015.

⁵ ועדת המשנה למאבק בסחר בנשים ובזנות, פרוטוקול מס' 26, ממצאי מחקר ומשרד הרווחה והשירותים החברתיים – תופעת הזנות בישראל, 9 בדצמבר 2014.

נפשית. נוסף על כך, מחקרים מלמדים כי מרבית הנשים העוסקות בזנות (בין 85% ל-95%) מבטאות רצון לצאת מהזנות.⁷

רקע כללי⁸

בשנת 2007 הודיע ראש הממשלה על הקמת תוכנית בין-משרדית לטיפול בצעירות ונשים במעגל הזנות. התוכנית החלה לפעול בשנת 2009/08 בשיתוף פעולה של כמה משרדי ממשלה, רשויות מקומיות, ארגונים ועמותות. מטרת התוכנית הן בין היתר צמצום ומניעה של הזנות ונזקה בחברה הישראלית, שיקום נשים העוסקות בזנות וקידום החלמתן של נשים שורדות זנות.

בתוכנית פועלים שלושה פרויקטים עירוניים: "סלעית" בתל-אביב, "אופק נשי" בחיפה ו"בשבילך" בבאר-שבע ובאזור הדרום, מלבד העיר אילת. בעבר נעשו ניסיונות לגבש תוכנית התערבות באילת אך הם לא צלחו, ובימים אלו הנושא נשקל שוב לקראת שנת העבודה הבאה.⁹

התוכנית מיועדת לנשים מעל גיל 18 המספקות שירותי מין בתמורה לכסף או לשווי כסף דוגמת לינה, מזון, ביגוד וסמים. בחלק ממסלולי התוכנית, דוגמת דירות החירום, ניתן מענה גם לנשים חסרות מעמד אזרחי, ובחלק מהמסגרות, דוגמת מרכזי היום וההוסטל, ניתן מענה רק לנשים בעלות אשרת שהייה.

בתוכנית שני מסלולים מרכזיים: מסלול למזעור נזקים ומסלול טיפולי שיקומי. **המסלול למזעור נזקים** מורכב מדירת חירום, קו סיוע ומרפאה ניידת. **המסלול השיקומי** מורכב מטיפול נפשי, דיור, הכשרה מקצועית וכדומה, הניתנים בין השאר באמצעות מרכזי יום וערב, הוסטלים עם לינה ודירות מעבר.

מרכיבי התוכנית¹⁰

להלן תובא הרחבה על כל מסלול. תחילה יוצגו המענים הניתנים במסגרת המסלול למזעור נזקים ובהמשך יוצגו המענים הניתנים במסגרת המסלול הטיפולי-שיקומי.

דירת חירום – דירות החירום מספקות מענה מידי לנשים וצעירות בזנות, ויש בהן מזון וביגוד, לינה, הגנה, בדיקות וטיפול רפואי, וכן ליווי של עובדת סוציאלית. **כיום פועלות שני דירות חירום, בתל-אביב ובחיפה. בשנת 2014 טופלו בדירות החירום 309 נשים.**

מרפאה ניידת – מופעלת בשיתוף משרד הבריאות ומסיירת במקומות ששוהות בהם נערות ונשים במעגל הזנות. במרפאה ניתן סיוע רפואי ראשוני כגון בדיקות דם, חיסונים וחלוקת קונדומים, וכן ניתנים מזון ושתייה. כיום פועלות שתי ניידות, והן מסיירות בחיפה ובתל-אביב כמה ערבים בשבוע.¹¹ יצוין כי בדיון בוועדה לקידום מעמד האישה במאי 2008 נמסר כי "עד סוף 2008 הכוונה היא שהניידת תצא כל ערב, כשהיא מרחיבה את השטח הגיאוגרפי שאליו היא מגיעה".¹²

⁷ שלי מזרחי, התוכנית הבין-משרדית לטיפול בצעירות ונשים במעגל הזנות, מרכז המחקר והמידע של הכנסת, 23 ביולי 2013. שם.⁸

⁹ ענת שגב, מרכזת הקשר כנסת-ממשלה במשרד הרווחה והשירותים החברתיים, דוא"ל, 11 באוקטובר 2015.

¹⁰ המידע בפרק זה לקוח מתוך: שלי מזרחי, התוכנית הבין-משרדית לטיפול בצעירות ונשים במעגל הזנות, מרכז המחקר והמידע של הכנסת, 23 ביולי 2013; ענת שגב, מרכזת הקשר כנסת-ממשלה במשרד הרווחה והשירותים החברתיים, דוא"ל, 11 באוקטובר 2015. שם.¹¹

¹² הוועדה לקידום מעמד האישה, פרוטוקול מס' 127, "דיווח על יישום תוכניות: 1. תוכנית לטיפול בנפגעי תקיפה מינית; 2. תוכנית טיפול להוצאת נשים ממעגל הזנות", 12 במאי 2008.

קו סיוע טלפוני – מופעל על-ידי "סלעית" ונותן מענה טלפוני 24 שעות ביממה. נועד לתת תמיכה ומענה ראשוני למתקשרות. בקו הסיוע נעשות גם שיחות טלפון יזומות עם נשים, והן מופנות לגורמי הטיפול המתאימים. **בכל שנה מתקבלות בממוצע 600 שיחות עם נשים העוסקות בזנות. מתוך השיחות שהתקבלו בשנת 2014 סווגו 99 שיחות כפניות חדשות.** 72 נשים היו בקשר מתמשך עם קו הסיוע.

הוסטל – שני הוסטלים מיועדים לנשים וצעירות מגיל 18 הזקוקות לסיוע מקיף, ובכלל זה קורת גג עד לפרק זמן של שנה. ההוסטלים פועלים בתל-אביב ובחיפה, ומשמשים מסגרת מובנית שמאפשרת לנשים להתמודד עם המשברים בשלב היציאה ממעגל הזנות. נוסף על דו"ר, ניתנים במקום חינוך להרגלי חיים נורמטיביים, שיקום תעסוקתי וכדומה. להוסטלים מגיעות נשים שעברו את שלב הגמילה מסמים, אם היו מכורות, ולאחר שהביעו מוטיבציה לשינוי באורח חייהן. בכל הוסטל עד 12 נשים וצעירות (14 אם יש צורך), בשני מסלולי טיפול נפרדים: מסלול לנשים ומסלול לצעירות.¹³ **בשנת 2014 טופלו בהוסטלים 71 נשים**, וכך גם בשנת 2013.

מרכז יום וערב – מסגרת טיפול יומיומית לנשים וצעירות בתהליך יציאה ממעגל הזנות. במרכזים הנשים מקבלות טיפול נפשי פרטני וקבוצתי, סיוע ברכישת מיומנויות מקצועיות בסיסיות, השלמת השכלה וכדומה. **כיום פועלים שלושה מרכזי יום, בתל-אביב, בחיפה, ובבאר-שבע, חמישה ימים בשבוע, משעות בוקר עד אחר הצהריים; המרכז בתל-אביב משמש גם כמרכז ערב ופועל גם בשעות אחר הצהריים המאוחרות והערב.** יצוין כי תוכנית זו מוכרת כתוכנית שיקום במוסד לביטוח לאומי לצורך קבלת גמלת הבטחת הכנסה. **בשנת 2014 טופלו במרכזי היום 194 נשים, ובשנת 2013 – 188.**

מסלול אמבולטורי – מסלול זה החל לפעול בשנת 2011, והוא מיועד לנשים אשר אינן זקוקות לטיפול אינטנסיבי או שאינן מעוניינות בטיפול שכזה, לנשים שנמצאות בשלב הראשוני של הקשר הטיפולי ובמקביל עדיין עוסקות בזנות פעילה ולבוגרות ההוסטל ומרכזי היום שזקוקות להמשך ליווי וקשר טיפולי. במסלול זה ניתן טיפול פרטני או קבוצתי, וכן פעילויות העשרה וקורסים מקצועיים, והוא מופעל במרכזי היום והערב בתל-אביב ובחיפה.

דירות מעבר – בשנת 2013 נפתחו בהפעלת "סלעית" שתי דירות מעבר לנשים שסיימו את הטיפול ומסוגלות לנהל אורח חיים עצמאי. הדירות ממומנות מתשלומי הסיוע בשכר דירה שזכאיות להם הנשים אשר עובדות ומממנות את עצמן. השירותים הטיפוליים לדירות הדירות הללו ניתנים במרכז הערב לפי הצורך.¹⁴ **בשנת 2014 התגוררו בדירות מעבר שלוש נשים.**¹⁵

נוסף על אלה מתקיימים סיורי שטח כדי ליצור קשר עם נשים במעגל הזנות.¹⁶

בלוח 1 מוצגים המענים לנשים בשנת 2014 לפי מסגרת הטיפול וסוג התוכנית. יודגש כי ייתכן מצב שאישה אחת נספרת כמה פעמים בשל מעבר ממסגרת למסגרת (למשל מדירת חירום להוסטל או מהוסטל למרכז

¹³ משרד הרווחה והשירותים החברתיים, [נשים במעגל הזנות](#), תאריך כניסה: 11 באוקטובר 2015.

¹⁴ משרד הרווחה והשירותים החברתיים, [סקירת השירותים החברתיים 2013](#), חלק ג': [יחידים בעלי אפיונים מיוחדים](#), ספטמבר 2014.

¹⁵ ענת שגב, מרכזת הקשר כנסת-ממשלה במשרד הרווחה והשירותים החברתיים, דוא"ל, 11 באוקטובר 2015.

¹⁶ כמו כן, מופעלות תוכניות "ערים בלילה" ו"ערות בלילה" בשיתוף עמותת "עלם", שמיועדות לאיתור נערים ונערות המנוצלים בזנות בחיפה ובתל-אביב. באמצעותן מאותרים עשרות בני נוער מדי שנה. משרד הרווחה והשירותים החברתיים, [סקירת השירותים החברתיים 2013](#), חלק ג': [יחידים בעלי אפיונים מיוחדים](#), ספטמבר 2014.

יום) ולכן ייתכן שמספר הנשים המטופלות בכל פרויקט קטן יותר, כלומר, מוצג בטבלה זו מספר הפניות שהתקבלו ולא מספר הנשים שטופלו.

טבלה 1. מספר הפניות שטופלו בתוכניות לטיפול בנשים במעגל הזנות, 2014¹⁷

מסגרת	דירת חירום	מרכז יום	הוסטל	דירות מעבר	סך הכול
"סלעית" תל-אביב-יפו	179	118	38	3	338
"אופק נשי" חיפה	78	76	33	-	187
"בשבילך" באר-שבע	1852				52
סך הכול	309	194	71	3	577

בטבלה עולה כי בשנת 2014 ניתנו 577 מענים לנשים במסגרות התוכנית, ובכלל זה דירות החירום, ההוסטלים ומרכזי היום והערב – 338 בתל-אביב, 187 בחיפה ו-52 בבאר-שבע. בשנת 2013 ניתנו 530 מענים. יותר ממחצית המענים ניתנו בדירות החירום, כשליש מהמענים ניתנו במרכזי היום וכ-12% – בהוסטלים.

מנתונים חלקיים שאסף משרד הרווחה על נשים שאותרו ברחוב, שפנו לקו חירום או ששוהות במסגרות הרווחה עולה כי הגיל הממוצע של הנשים המטופלות הוא 36,19¹⁹ וכמחציתן מכורות פעילות לסמים או מכורות המקבלות תחליפי סם.

תקציב התוכנית

התקציב השנתי של התוכנית הוא כ-8.5 מיליון ש"ח. עיקר התקציב מבוצע באמצעות משרד הרווחה והשירותים החברתיים (6.4 מיליון ש"ח) ובאמצעות משרד הבריאות (1.6 מיליון ש"ח). שאר התקציב מקורו בתקציבי משרד החינוך ומשרד ראש הממשלה. בשנת 2012 נוצלו כספי העודפים שהועברו לתוכנית מהמענק החד-פעמי שניתן לתוכנית (של 5 מיליון ש"ח), כלומר, התקציב הזמין משנת 2013 ואילך נמוך מתקציב השנים הקודמות.

מאז שנת 2014 התוכנית מתוקצבת בשיטת התעריף, כלומר, לכל מענה בתוכנית נקבע תעריף. מתשובת משרד הרווחה עולה כי לדירת חירום נקבע תעריף של 4,707 ש"ח, למרכז יום נקבע תעריף של 1,482 ש"ח ולהוסטל נקבע תעריף של 6,198 ש"ח. התעריף הזה הוא בעבור אישה לחודש.²⁰ יצוין כי שכר הדירה אינו נכלל בתעריף.²¹

להלן יפורטו תקציבי הפרויקטים לפי נתונים שמסרו מנהלות הפרויקטים למרכז המחקר והמידע:

¹⁷ ענת שגב, מרכזת הקשר כנסת-ממשלה במשרד הרווחה והשירותים החברתיים, דוא"ל, 11 באוקטובר 2015.

¹⁸ לדברי אפרת שרעבי, מפקחת ארצית לטיפול בנפגעי כותות ונשים בזנות במשרד הרווחה והשירותים החברתיים, בבאר-שבע ניתן מענה חלקי המורכב משילוב של המענה הטיפולי בדירת החירום (ללא לינה) והמענה הטיפולי הניתן במרכזי היום; שיחת טלפון, 11 באוקטובר 2015.

¹⁹ ענת שגב, מרכזת הקשר כנסת-ממשלה במשרד הרווחה והשירותים החברתיים, דוא"ל, 11 באוקטובר 2015.

²⁰ אפרת שרעבי, מפקחת ארצית לטיפול בנפגעי כותות ונשים בזנות במשרד הרווחה והשירותים החברתיים, שיחת טלפון, 11 באוקטובר 2015.

²¹ משרד הרווחה והשירותים החברתיים, סקירת השירותים החברתיים 2013, חלק ג': [יחידים בעלי אפיונים מיוחדים](#), ספטמבר 2014.

"סלעית" – בשנת 2015 הועברו ל"סלעית" ממשרד הרווחה 3,251,000 ש"ח. כמו כן, עיריית תל-אביב משתתפת בשכר דירה בסכום של 150,000 ש"ח.²²

"אופק נשי" – מאז שנת 2008 תקציבה השנתי של התוכנית הוא 2.3 מיליון ש"ח, ומקורו במשרד הרווחה. לדברי גבי ביאטריז רוזן כץ, מנהלת הפרויקט, עיריית חיפה מממנת את משכורתה ואת החשבונות השוטפים של מבני הפרויקט, ובכלל זה חשמל, מים וארנונה.²³

"בשבילך" – מאז הקמת מרכז "בשבילך" משרד הרווחה מתקצב את הפרויקט בסכום של 300,000 – 400,000 ש"ח לשנה. עיריית באר-שבע מעבירה לפרויקט סכומים נוספים. בשנת 2015 היה תקציב הפרויקט 400,000 ש"ח בתוספת של 38,947 ש"ח מעיריית באר-שבע.²⁴

כוח אדם

להלן יוצגו נתונים על כוח האדם בפרויקטים בשנת 2014 לפי דיווחי מנהלות הפרויקטים.

"סלעית" – מנהלת במשרה מלאה; מזכירה במשרה מלאה; שלוש רכזות למסגרות (הוסטל, מרכז יום ודירת חירום) במשרה מלאה; צוות טיפולי במסגרות אשר מועסק ב-4.4 משרות מלאות; אימהות בית ומדריכות יום אשר מועסקות ב-2.45 משרות מלאות; מדריכות לילה (מנטוריות – נשים משוקמות) אשר מועסקות ב-7.2 משרות מלאות.²⁵

"אופק נשי" – בצוות דירת החירום יש מנהלת במשרה מלאה; אם בית ב-0.75 משרה; עובדת סוציאלית ברבע משרה; חמש מדריכות המועסקות ב-3.7 משרות מלאות כל שעות היממה. בצוות ההוסטל מנהלת במשרה מלאה; מזכירה בחצי משרה; עובדת סוציאלית ב-0.75 משרה; אם בית ב-0.75 משרה; ארבע מדריכות ב-3.7 משרות מלאות. בצוות מרכז היום מנהלת במשרה מלאה; מזכירה ברבע משרה; שתי מדריכות המועסקות יחד בחצי משרה; שלוש עובדות סוציאליות ב-1.25 משרה; רכזת תעסוקה ב-0.75 משרה. כמו כן, במרכז היום מועסקים לפי שעה מורים ומנחים בתחומים כגון עברית, חשבון וטיפול בתנועה, בדרמה ובאמנות.²⁶

"בשבילך" – בצוות התוכנית מנהלת במשרה מלאה; עובדת סוציאלית ב-0.4 משרה; אם בית בחצי משרה; מדריכה ב-0.4 משרה. בעבר עבדה בתוכנית אחות במשרה חלקית, במימון משרד הבריאות, כדי להרחיב את המענה הבריאותי. למרכז המחקר והמידע נמסר כי בקרוב תחודש העסקת אחות לצורך זה.²⁷

קשיים בהפעלת הפרויקטים והמלצות מטעם הגורמים המפעילים אותם

מדברי הגורמים המפעילים את הפרויקטים עולה כי יש כמה קשיים בהפעלת התוכנית. קושי מרכזי נוגע לתקציב המוקצה לתוכנית ואופן מימושו. בכלל זה, נטען כי התעריף שנקבע למרכיבי התוכנית, דוגמת

²² נעמה רבלין, מנהלת "סלעית", דוא"ל, 11 באוקטובר 2015.

²³ ביאטריז רוזן כץ, מנהלת "אופק נשי", שיחת טלפון, 8 באוקטובר 2015.

²⁴ יהודית אילת אוזן, מנהלת תוכנית "בשבילך", דוא"ל ושיחת טלפון, 8 באוקטובר 2015.

²⁵ נעמה רבלין, מנהלת "סלעית", דוא"ל, 10 באוקטובר 2015.

²⁶ ביאטריז רוזן כץ, מנהלת "אופק נשי", דוא"ל, 8 באוקטובר 2015.

²⁷ יהודית אילת אוזן, מנהלת תוכנית "בשבילך", דוא"ל, 17 ביולי 2015.

משכורותיהן של המדריכות, נמוך מעלותם בפועל, וכן כי מאז שנת 2008, השנה הראשונה להפעלת התוכנית, לא עלה תקציבה.²⁸ טענה נוספת בהקשר של התקציב היא שלא הוקצה **תקציב ייעודי לטיפול בבעיות בבריאות הנפש**, אשר נפוצות במיוחד בקרב המשתתפות בתוכנית.²⁹ נוסף על כך, גב' רוזן כץ, מנהלת "אופק נשי", מציינת כי בתקצוב הפרויקט לא כלולות הטבות הניתנות לנשים מוכות, אף שנשים במעגל הזנות סובלות מאלימות קשה, ורבות מהן אימהות לילדים.

סוגיה נוספת שעלתה בדיונים קודמים בנושא בוועדה לקידום מעמד האישה ולשוויון מגדרי בכנסת³⁰ ועולה שוב בתשובת הגורמים המפעילים היא **שבפרויקט לא הוקצה מקום מגורים לנשים שהן אימהות לילדים**.³¹ כמו כן, **רק בתל-אביב יש מרכז ערב ודירות מעבר, ובבאר-שבע ובאזור הדרום כולו לא הוקצו מקומות לינה**. יצוין כי בתשובת משרד הרווחה למרכז המחקר והמידע של הכנסת נמסר כי יש כוונה להרחיב את התוכנית בבאר-שבע בשנה הבאה, אך לא נמסר אם יש כוונה להקצות מקומות לינה.³²

גב' יהודית אילת אוזן, מנהלת "בשבילך", מציינת את הקושי באיתור נשים במעגל הזנות באזור הדרום (כאמור, התוכנית "בשבילך" נותנת מענה לא רק לעיר באר-שבע אלא לכל אזור הדרום מלבד אילת).³³

ההמלצות בדבר המשך פעילותה של התוכנית הן בין היתר **מימון פתרונות דיור, מימון טיפול פסיכיאטרי ומימון לימודים והכשרה מקצועית**. המלצות נוספות הן **פיתוח שירותים מתאימים במסגרת התוכנית לטרנסג'נדריות והרחבת התוכנית כדי שתהיה בפריסה ארצית**.³⁴ על-פי משרד הרווחה, בעקבות ממצאי הסקר הלאומי יישקל הצורך בהקמת שירותים לקבוצות אחרות בזנות, כמו גברים וטרנסג'נדריות.³⁵

בברכה,

שלי מזרחי סימון ונורית יכימוביץ-כהן
מרכז המחקר והמידע של הכנסת

אישור: שרון סופר, ראש צוות בכירה

עריכה לשונית: מערכת "דברי הכנסת"

²⁸ ביאטריז רוזן כץ, מנהלת "אופק נשי", שיחת טלפון, 8 באוקטובר 2015; יהודית אילת אוזן, מנהלת תוכנית "בשבילך", דוא"ל ושיחת טלפון, 8 באוקטובר 2015.

²⁹ שם.

³⁰ ועדת המשנה למאבק בסחר בנשים ובזנות, ישיבה בנושא "1. מעקב אחר התוכנית הלאומית למאבק בזנות משנת 2007; 2. מצב הסקר בנושא הזנות וזנות קטינים; 3. הרחבת המענים הקיימים בבאר-שבע לטיפול בזנות", 18 בנובמבר 2013.

³¹ נעמה ריבלין, מנהלת "סלעית", דוא"ל, 10 באוקטובר 2015; ביאטריז רוזן כץ, מנהלת "אופק נשי", שיחת טלפון, 8 באוקטובר 2015.

³² ענת שגב, מרכזת הקשר כנסת-ממשלה במשרד הרווחה והשירותים החברתיים, דוא"ל, 11 באוקטובר 2015.

³³ יהודית אילת אוזן, מנהלת "בשבילך", דוא"ל ושיחת טלפון, 8 באוקטובר 2015.

³⁴ שלי מזרחי, התוכנית הבין-משרדית לטיפול בצעירות ונשים במעגל הזנות, מרכז המחקר והמידע של הכנסת, 23 ביולי 2013.

³⁵ ענת שגב, מרכזת הקשר כנסת-ממשלה במשרד הרווחה והשירותים החברתיים, דוא"ל, 11 באוקטובר 2015.

